

RADA FUNDACJI

Halina Bortnowska-Dąbrowska Marek Antoni Nowicki
Jerzy Ciemniowski Teresa Romer
Janusz Grzelak Mirosław Wyrzykowski
Michał Nawrocki

ZARZĄD FUNDACJI

Prezes: Danuta Przywara
Wiceprezes: Maciej Nowicki
Sekretarz: Piotr Kładoczny
Skarbnik: Lenur Kerymov
Członek Zarządu: Dominka Bychawska-Siniarska

Ustawa o Trybunale Konstytucyjnym z 22 lipca częściowo niezgodna z Konstytucją

Trybunał Konstytucyjny ogłosił 11 sierpnia wyrok w sprawie zgodności z Konstytucją ostatniej ustawy o TK z 22 lipca 2016 r. Uznał, że jest ona częściowo niezgodna z Konstytucją.

Wyrok Trybunału

Trybunał uznał za niekonstytucyjne przepisy dotyczące:

- zobowiązania prezesa TK do dopuszczenia do orzekania trzech sędziów wybranych na już obsadzone miejsca,
- wprowadzenia zapisów pozwalających na wybiórcze publikowanie orzeczeń TK, w tym m.in. z pominięciem wyroku z 9 marca 2016 r.,
- wprowadzenia trybu składania wniosku przez Prezesa TK do Prezesa Rady Ministrów o opublikowanie wyroku TK,
- odroczenia narady o 3 miesiące w przypadku sprzeciwu 4 sędziów wobec proponowanego rozstrzygnięcia sprawy zawisłej przed TK,
- rozpoznawania spraw wedle ich kolejności wpływu (ten przepis został uznany za niekonstytucyjny już przy badaniu poprzedniej ustawy o TK),
- konieczności odroczenia rozprawy wskutek nieobecności prawidłowo zawiadomionego Prokuratora Generalnego,
- obowiązku rozpoznania sprawy w pełnym składzie na wniosek min. 3 sędziów TK.

Dodatkowo Trybunał uznał również za niezgodne z Konstytucją przepisy przejściowe przyjęte w zaskarżonej ustawie. Zakwestionował m.in. konieczność rozpoznania przez TK wszystkich spraw w terminie 1 roku, a także regulacje zmuszające Trybunał do dostosowania składu orzekającego do treści nowej ustawy w każdej rozpoczętej już sprawie, nawet tej, w której doszło już do sporządzenia wyroku. Za niekonstytucyjne zostało uznane także rozwiązanie obligujące TK do zawieszenia na okres 6 miesięcy każdej sprawy niespełniającej wymogów formalnych.

Jednocześnie Trybunał umorzył postępowanie w zakresie procedury wyboru prezesa TK przez Prezydenta spośród 3 kandydatów zgłoszonych przez Zgromadzenie Ogólne TK. Trybunał uznał, że wnioski inicjujące kontrolę w tym zakresie były sformułowane zbyt wąsko i nie obejmowały wszystkich istotnych uregulowań, co uniemożliwiło kontrolę ich konstytucyjności.

„Ustawa jest sprzeniewierzeniem się zasadzie trójpodziału władzy”

HFPC wyrażała swój sprzeciw wobec przyjmowania ustawy przez Sejm we wspólnym stanowisku z Komitetem Helsińskim w Polsce. „Wskazywaliśmy w nim, że ustawa ta była sprzeniewierzeniem się zasadzie trójpodziału władzy i otwierała drogę do nieskrępowanej Konstytucją dyktatury większości parlamentarnej” – przypomina Piotr Kładoczny, sekretarz zarządu HFPC.

„Trybunał Konstytucyjny podzielił zarzuty podnoszone przez HFPC, a także inne podmioty, w trakcie procesu legislacyjnego” – powiedział po wyroku adw. Marcin Wolny, prawnik HFPC, który był obecny na ogłoszeniu orzeczenia. „Obawiam się jednak, że wyrok ten nie zakończy kryzysu konstytucyjnego. Już w tej chwili pojawiają się deklaracje, że orzeczenie z 11 sierpnia nie zostanie opublikowane. Co więcej, większość parlamentarna zapowiada złożenie kolejnego projektu ustawy o TK” – dodaje Marcin Wolny.

Skutki wydania wyroku

Obecnie obowiązująca ustawa z czerwca 2015 r. utraci swą moc 16 sierpnia. W tym dniu wejdzie w życie ustawa z 22 lipca 2016 r. Nie będzie ona jednak zawierała w swej treści przepisów, które zostały uznane za niekonstytucyjne. Wskutek uznania za niezgodne z Konstytucją praktycznie wszystkich przepisów przejściowych, w przyszłości mogą pojawić się jednak problemy z jej stosowaniem.